

ЗВІТ
про результати проведення моніторингу
освітньо-професійної програми
«Початкова освіта»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Відповідно до Наказу «Про проведення моніторингу освітніх програм університету» від 14 жовтня 2024 р. №113-ОД на кафедрі теорії та методик початкової освіти була створена робоча група з моніторингу якості ОП «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка (далі – ОП «Початкова освіта») у складі: Бахмат Н.В., доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри теорії та методик початкової освіти, гаранта ОП «Початкова освіта», Гудими Н.В., кандидата філологічних наук, доцента, Ковальчук О.В., кандидата педагогічних наук, доцента, старшого викладач кафедри теорії та методик початкової освіти, Чубатько А., здобувачки освітньо-професійної програми «Початкова освіта» спеціальності 013 Початкова освіта освітнього рівня вищої освіти магістра денної форми здобуття вищої освіти, Оксанюк А.М., модератора спільнот вчителів початкових класів КУ «Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради», вчитель вищої категорії, вчитель початкових класів СЗОШ №15. Також було поінформовано учасників моніторингу про мету його проведення та способи його здійснення для забезпечення точності і високого відсотку наданих відповідей.

У моніторингу взяли участь здобувачі вищої освіти, представники органів студентського самоврядування, науково-педагогічні працівники профільних кафедр, випускники, роботодавці, професіонали-практики, фахівці у галузі та ін. У межах здійснення моніторингу ОП «Початкова освіта» було проведено анкетування та опитування здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, проведено зустрічі з роботодавцями.

Упродовж визначеного наказом терміну відбувалося громадське обговорення ОП «Початкова освіта», результати якого розміщено в зведену таблицю пропозицій та зауважень стейкхолдерів за результатами моніторингу ОП «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти К-ПНУ. Результати опитування свідчать, що ОП «Початкова освіта» затребувана, усі опитані високо оцінили якість підготовки за ОП «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти та зазначили, що він відповідає сучасним вимогам ринку праці.

Під час моніторингу ОП «Початкова освіта» було проведено зустрічі з потенційними роботодавцями, які засвідчили, що у закладах загальної середньої освіти працюють випускники ОП «Початкова освіта». Усі учасники зустрічей оцінюють якість підготовки фахівців-випускників Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка як високий та достатній та такий, що відповідає вимогам ринку праці.

З метою обговорення ОП «Початкова освіта» було проведено зустрічі зі стейкхолдерами.

07 листопада 2024 року завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти, гарант освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти Наталія БАХМАТ і доцент кафедри, гарант освітньої програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Наталія ГУДИМА на базі Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради та Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради здійснили обговорення освітніх програм, зокрема зміст обов'язкових освітніх компонентів, презентували навчально-методичне забезпечення освітніх компонент, а також окреслили можливості працевлаштування майбутніх учителів початкових класів. В обговоренні взяли участь Сергій МЕЛЬНИК, начальник управління освіти і науки, Євгенія КАЛИНЮК, начальник відділу дошкільної та інклюзивної освіти, Таїсія ШЕВЕЛЕНКО, головний спеціаліст відділу дошкільної та інклюзивної освіти, Людмила ОСАДЧУК, в.о. директора Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради»; Аліна ОКСАНЮК, консультант ЦПРПП, модератор професійних спільнот учителів початкових класів, вихователів ГПД. Рекомендації стейкхолдерів урахуємо в процесі перегляду освітніх програм.

11 листопада 2024 року відбулася організаційно-консультативна нарада гарантів, науково-педагогічних працівників кафедри теорії та методик початкової освіти К-ПНУ зі стейкхолдерами в межах проведення моніторингу освітньо-професійних програм Початкова освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. У заході взяли участь представники Центру професійного розвитку педагогічних працівників Дунаєвецької міської ради (директор центру – Галина ДАВИДЕНКО та консультант Наталія ДАРМОГРАЙ, Оксана КАЛІНОВСЬКА, директор Дунаєвецького ліцею №4, Наталія МАГЕРА, в.о. директора Дунаєвецького ліцею №2, Наталія МЕЛЬНИЧУК, директор Зеленченської гімназії, Наталія СОХАТЮК Євгенівна, заступник директора Дунаєвецького ліцею №1, Оксана ГУМЕНЮК, заступник директора Дунаєвецького ліцею №3, Леся ЛАЗАРУК, заступник директора Рахнівської Гімназії, Лариса ГЛУШКОВЕЦЬКА, заступник директора Чанківської гімназії, Світлана ПІДЛІСНА, вчитель початкових класів Дунаєвецького ліцею №2, Наталія СТИРАН, Алла КОВАЛЬЧУК, вчителі початкових класів Дунаєвецького ліцею

№3, Алла СВАРЧЕВСЬКА, вчитель початкових класів Дунаєвецького ліцею №4, Вікторія ВІТРОВЧАК, вчитель початкових класів Іванковецького ліцею, Лариса ЗОРІНА, вчитель початкових класів Рахнівської гімназії; Лілія БОНДАРЧУК, заступник директора Січинецької гімназії, вчитель початкових класів), робочі групи освітніх програм «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (гарант Наталія ГУДИМА) та другого (магістерського) рівня вищої освіти (гарант Наталія БАХМАТ). Під час моніторингу окреслили важливі складники в підготовці педагога в умовах цифровізації освіти, практичній підготовці вчителя. Обговорили зміст освітніх компонент професійної підготовки, а також змістове наповнення вибіркового освітніх компонентів.

Під час зустрічі було детально проаналізовано основні аспекти підготовки сучасного педагога, зокрема в контексті зростаючих викликів цифровізації освіти та необхідності вдосконалення їхньої практичної підготовки. Особливу увагу було приділено обговоренню змісту освітніх компонентів, які спрямовані на формування професійних компетентностей майбутніх учителів початкових класів, а також наповненню вибіркового дисциплін, що дозволить здобувачам вищої освіти враховувати власні інтереси та професійні потреби.

У процесі обговорення наголошувалося на важливості адаптації освітньо-професійних програм до вимог інклюзивного навчання та цифрової трансформації в освіті, зокрема через впровадження інтерактивних методів навчання, цифрових інструментів і платформ для викладання. Також було зацентровано увагу на необхідності забезпечення тісного зв'язку між теоретичною підготовкою здобувачів та їхньою практичною діяльністю, зокрема через використання практико-орієнтованих завдань та впровадження результатів стажувань у сучасних закладах освіти тощо.

12 листопада 2024 року відбулася онлайн зустріч із роботодавцями, представниками Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради, освітньо-професійних програм Початкова освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в межах проведення моніторингу освітніх програм і реалізації освітньої діяльності за ними.

В обговоренні взяли участь науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методик початкової освіти Ірина ПЕТРИЧКО, начальник відділу загальної середньої освіти Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради, Тамара ГАЗДА, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №1 Хмельницької міської ради», Інна МУДРА, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №3 Хмельницької міської ради», Інна ШПИЧКО, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №4 Хмельницької міської ради», Алла КРИВАК, директор Комунального закладу загальної середньої освіти «Початкова школа №5 Хмельницької міської ради», заступники директорів і досвідчені вчителі

початкових класів.

Наталія ГУДИМА, гарант освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та Наталія БАХМАТ, гарант освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти, завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти, окреслили основні структурні компоненти освітньої програми (зміст, програмні компетентності і результати навчання), що відповідає нормативно-правовими документами, зокрема і новому професійному стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ МОН від 29.08.2024 №1225). Під час зустрічі було обговорено пропозиції роботодавців щодо оптимізації освітніх програм спеціальності 013 Початкова освіта. Було відзначено прогрес у наповненні змісту освітніх компонент актуальними темами, що відповідають вимогам сучасної початкової школи та сприяють ефективній підготовці майбутніх педагогів.

Особливу увагу було приділено питанням впровадження інноваційних підходів до співпраці між викладачами кафедри, здобувачами освіти та Департаментом освіти та науки Хмельницької міської ради, директорами Комунальних закладів загальної середньої освіти «Початкова школа Хмельницької міської ради». Здобула підтримку ідея залучення здобувачів вищої освіти до конкурсів, тренінгів, воркшопів, семінарів, вебінарів та розширення можливостей практичної підготовки майбутніх учителів початкових класів і проведення експериментальних досліджень.

Засідання такого формату мають значний потенціал для посилення практико орієнтованого навчання, надають можливість здобувачам вищої освіти освіти отримувати цінний досвід у закладах загальної середньої освіти (початкова школа), що підвищує рівень готовності до професійно-педагогічної діяльності в сучасних умовах.

Підсумком плідної роботи стало окреслення підходів до вдосконалення змісту освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Перевіркою якості ОП «Початкова освіта» була процедура акредитації ОП, яка відбувалася з 16 по 18 жовтня 2024 року. У звіті про результати акредитаційної експертизи ОП «Початкова освіта» зазначені такі рекомендації. *За критерієм 1* рекомендовано ЗВО впродовж навчального року актуалізувати ОП згідно чинного законодавства, а саме відповідно до Статті 9-1 ЗУ Про вищу освіту, в ОП, за якими присвоюється професійна кваліфікація, повинна бути наявна його процедура. *За критерієм 2* рекомендовано унормувати семестрове і річне кредитне навантаження на ОП, таким чином, щоб воно не перевищувало 60 кредитів на рік (до початку 2025-2026 н.р.); переглянути зміст ОК для забезпечення інтеграції кількох ПРН у межах одного освітнього компонента (до початку 2025-2026 н.р.); додати до ОП ОК, що відображатимуть інноваційні технології навчання мовно-літературної, технологічної, інформатичної та фізкультурної галузей початкової освіти (до початку 2025-2026 н.р.); посилити роботу з інформування здобувачів щодо

алгоритму обрання ВД (до 2025 року); переглянути зміст ОК практичної підготовки щодо складу СК та ПРН, що ці ОК реалізують; розглянути можливість проходження практики за кордоном як складника академічної мобільності. *За критерієм 3* рекомендовано групі забезпечення ОП впроваджувати на ОП практику академічної мобільності здобувачів освіти. *За критерієм 4* рекомендовано активізувати роботу щодо ознайомлення та залучення здобувачів освіти означеної ОП до грантових програм та проєктів. *За критерієм 5* рекомендовано залучати здобувачів освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 013 Початкова освіта до написання ректорських контрольних робіт як проміжної форми контролю, що дасть можливість більш детально проаналізувати накопичені здобувачами знання із вивчених освітніх компонентів. *За критерієм 6* експертною групою надано побажання посилити розповсюдження наукових доробок викладачів кафедри серед Європейської спільноти шляхом збільшення публікацій іноземною мовою та/або в закордонних наукових виданнях; залучати роботодавців для організації стажування педагогічних та науково-педагогічних кадрів. *За критерієм 7* адміністрації ЗВО рекомендовано перед початком 2025-2026 н.р. передбачити доступ маломобільних груп населення до корпусів К-ПНУ та гуртожитків, шляхом встановлення пандусів. *За критерієм 8* рекомендовано розміщувати на сайті кафедри теорії та методик початкової освіти узагальнені результати анкетування, що містить чітке розуміння запропонованих змін в ОП; посилити роботу щодо інформування здобувачів про наслідки аналізу опитувань (до кінця навчального року); посилити роботу з міжнародної мобільності здобувачів ВО спеціальності 013 Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти. *За критерієм 9* рекомендовано продовжувати розвивати ОП, керуючись принципами прозорості та відкритості до співпраці.

Членами робочої групи було проаналізовано усі зауваження, пропозиції та побажання щодо модернізації освітньо-професійної програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка і на обговорення висунуто пропозиції:

– під час оновлення ОП у 2024-2025 н.р розширити зміст окремих ОК для забезпечення інтеграції кількох ПРН у межах одного освітнього компонента;

– освітні галузі початкової освіти («Громадянська, соціальна та здоров'язбережувальна», «Природнича» освітні галузі із залученням змісту «Технологічної», «Мовно-літературна» (іншомовна освіта), «Інформатична та фізкультурна») реалізуються через вивчення здобувачами вищої освіти ОК 06.03 «Інноваційні технології навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ». НПП, який забезпечує викладання ОК 06.03, рекомендовано розширити зміст тем і питань щодо інноваційних технологій навчання «Громадянської, соціальної та здоров'язбережувальної», «Природничої» із залученням змісту «Технологічної», «Мовно-літературної» (іншомовної освіти), «Інформатичної та фізкультурної» для забезпечення ефективної підготовки майбутніх магістрів до реалізації професійних функцій у ЗЗСО (початковій школі);

- під час перегляду ОП та затвердження РП практичної підготовки гаранту, робочій групі ОП та НПП переглянути зміст ОК практичної підготовки здобувачів спеціальності 013 Початкова освіта щодо складу СК та ПРН, що ці ОК реалізують;
- активізувати роботу щодо впровадження на ОП практики академічної мобільності здобувачів освіти у програмах міжнародної (української) академічної мобільності;
- посилити роботу стосовно міжнародної співпраці, зокрема більш активно віднаходити напрями та способи встановлення взаємозв'язків із закордонними ЗВО та установами, активізувати роботу щодо інформування та залучення здобувачів вищої освіти і НПП до участі у грантових програмах і проєктах;
- активізувати роботу щодо напрямів залучення роботодавців до організації стажування науково-педагогічних працівників кафедри теорії та методик початкової освіти шляхом розробки освітніх проєктів спільно з роботодавцями, співпраці з центрами розвитку емоційного інтелекту, стажування в інклюзивних літніх таборах тощо дозволить НПП не лише брати участь у реальних освітніх процесах, а й зробити внесок у покращення якості освіти.
- навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Початкова освіта» залишити без змін.

Результати моніторингу освітньо-професійної програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка обговорено на розширеному засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти (протокол № 15 від 15 листопада 2024 року) та на вченій раді факультету (протокол № 13 від 19 листопада 2024 року).

Гарант освітньо-професійної
програми «Початкова освіта»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Наталія БАХМАТ

Завідувач кафедри теорії та
методик початкової освіти

Наталія БАХМАТ